

Lang pårørendereise fra Sømna til Tromsø

Det tar minst 12 timer å kjøre, innpå et døgn om en skal reise kollektivt og en flybillett koster 7000 kroner én vei. Pårørende sør på Helgelandskysten kan risikere å ta turen til sykehuset i Tromsø for å besøke deres kjære. Det har fått stortingspolitiker Siv Mossleth (Sp) til å spørre helseminister Bent Høie (H) om økonomisk dekning for reisekostnadene. Hun er ikke helt fornøyd med svaret.

Statsråden viser til rettighetene som ligger i Pasientreiseforskriften samt at regjeringen har foreslått å legge inn 25 millioner kroner i neste års statsbudsjett for dekning av reiser for barn som pårørende.

– Det er bra at ministeren er opptatt av barn som pårørende. Men svaret er bare en del av spørsmålet mitt. Det var mer generelt etter at det ble satt søkelys på pasienter med pårørende på Sør-Helgeland, sier Mossleth til

Pårørendesenteret. Hun viser til at det er svært dyrt å reise fra for eksempel Sømna ved Brønnøysund til Tromsø som er universitetssykehuset i nord.

– Dit går det ikke tog, og ikke direkteruter med fly, så det er lommeboka som avgjør, sier Sp-politikeren.

Det var Brønnøysunds Avis som tok opp tematikken etter at den lokale Senterparti-lederen Roy Helge Dahle var opprørt over at pasienter og pårørende i området måtte forholde seg til Tromsø som sykehus.

– Jeg kjenner til én som ble akutt syk her i Sømna og som ble sendt til Tromsø. Familien ville gjerne følge med for å se at alt gikk bra med vedkommende. Men bare for en enkeltbillett ble det å betale 7000 kroner én vei. Hvem kan reise da? Hadde derimot sykehuset ligget i sør, så kunne familien bare ha hevet seg i bilen, og vært fremme nesten før flyet landet. Dette er så viktig at vi må ta tak i det. Dette har med verdigheten til vår befolkning å gjøre, sa han under behandlingen av problematikken i formannskapet, ifølge Brønnøysunds Avis.

“ Dit går det ikke tog, og ikke direkteruter med fly, så det er lommeboka som avgjør.

– Siv Mossleth, stortingspolitiker

Stortingspolitiker Siv Mossleth ønsket å vite hva Bent Høie kunne gjøre med dette og stilte følgende spørsmål til helseministeren:

«Alvorlig syke pasienter bør ha mulighet til å ha sine nærmeste pårørende rundt seg, uansett hvor de bor i landet. Slik er det ikke i dag, fordi enkelte pårørende får så høye reisekostnader at dette begrenser sterkt, eller utelukker mulighetene, for samvær. Denne situasjonen skaper både geografiske og sosiale skillelinjer i Norge, og gjør situasjonen både for pasient og pårørende vanskelig.

Kan ministeren se muligheter for å bedre situasjonen, eksempelvis ved økonomisk dekning for reisekostnader over et visst nivå?»

Svaret fra Høie var langt og fyldig, men Mossleth er ikke veldig begeistret for innholdet.

Her er hele svaret fra Høie

– Jeg har stor forståelse for at pasienter ønsker å ha sine nærmeste pårørende hos seg når de legges inn på sykehus. Dette gjør seg særlig gjeldende ved alvorlig sykdom.

Vi har i dag et regelverk som ivaretar barn ved egen og pårørendes sykdom. For det første har helseinstitusjoner særlige plikter i forbindelse med barns institusjonsopphold. Dette er nærmere regulert i forskrift om barns opphold i helseinstitusjon, herunder bestemmelser om dekning av pårørendes utgifter til mat, reise og overnatting.

For det andre har nære pårørende rett til å få dekket nødvendige utgifter ved reise til en pasient som har livstruende sykdom og som har omsorg for barn under 14 år, og pasienten ikke makter å reise hjem. Dette følger av pasientreiseforskriften. Formålet med bestemmelsen er å bidra til at livstruende syke pasienter skal kunne opprettholde kontakten med barn under 14 år som de har omsorg for, når de oppholder seg på sykehus og ikke makter å reise hjem.

Det er først og fremst reiseutgiftene til barn under 14 år som dekkes etter denne bestemmelsen. Etter fast forvaltningspraksis vil barn under 14 år ha rett til å ha med en ledsager på reisen. En pårørende som ledsager barnet vil dermed også få dekket reiseutgiftene etter denne bestemmelsen.

Til orientering ønsker regjeringen å sikre at barn som pårørende og etterlatte får den oppfølgingen som helsepersonell har en plikt til å bidra med etter helsepersonelloven § 10a og § 10b, og ønsker av denne grunn å endre pasientreisereguleringen fra 1. januar 2019 slik at barn som pårørende får dekket sine utgifter ved reise til sykehus i disse tilfellene. Regjeringen har i budsjettforslaget for 2019 derfor foreslått å bevilge 25 millioner kroner til dette formålet.

Tekst:

Gunder Christophersen

Journalist

